

JAARVERSLAG 2014

Hospice Calando

Inhoud

Voorwoord Raad van Toezicht.....	1
Van de Raad van Bestuur.....	2
Samenwerken, professionaliseren, participeren	3
De bewoners.....	5
Het personeel.....	6
De vrijwilligers.....	7
De verleende zorg.....	8
Het Mobiel Palliatief Team.....	9
Giften.....	10
Stages, scholing, training.....	10
Kwaliteit.....	11
Samenwerking.....	11
Financiën.....	13
Algemene gegevens.....	17

De foto's - afkomstig uit het archief en gemaakt door een vrijwilliger - zijn geplaatst met toestemming van de afgebeelde personen.

Voorwoord Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2014 vier keer vergaderd met de directie. Naast de gebruikelijke agendapunten, zoals de algemene gang van zaken en de financiën, werd uitvoerig gesproken over het Beleidsplan 2015–2020. Dit plan dient als leidraad voor het door de Raad van Bestuur te voeren beleid in de komende vijf jaar.

Kernpunten van het plan zijn verdere kwaliteitsverbetering van de zorg, optimaliseren en uitbreiden van de landelijke samenwerking, professionaliseren van het onderwijspakket en deelname aan wetenschappelijk onderzoek. Meer hierover in het verslag van de Raad van Bestuur.

Zowel de medewerkers als de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht staan achter het beleidsplan en zijn vol vertrouwen dat de ambitieuze doelstellingen met ieders inzet gerealiseerd kunnen worden.

Na het afscheid van dr. Van der Velden als medisch directeur heeft dr. Van Kralingen zijn plaats per 1 januari 2014 ingenomen. In 2014 heeft de Raad van Toezicht afscheid genomen van de heer J.C. Moerland. Wij zijn hem erkentelijk voor zijn deskundige inbreng in de achterliggende jaren en zijn verheugd dat hij als bestuurslid van het Voorzieningsfonds nauw bij onze organisatie betrokken blijft. Zijn plaats in de Raad van Toezicht is inmiddels ingenomen door de heer A.J. van der Vlucht uit Stellendam. Mede door de goede bezettingsgraad kon ook 2014 met een positief financieel resultaat worden afgesloten. Vanaf 2015 loopt de financiering van de palliatieve zorg niet langer via de AWBZ, maar via de zorgverzekeraars. Er is in dit nieuwe systeem nog veel onduidelijkheid over de hoogte van de financiële vergoeding. De zorgverzekeraars hebben vooralsnog ge-

meend een aanzienlijke korting toe te passen. Hier is op landelijk niveau protest tegen aangekend.

Ook dit jaar werden wij weer verblijd met een aanzienlijk bedrag aan giften en legaten. Heel veel dank voor deze financiële ondersteuning. Daarnaast bedanken wij de vele vrijwilligers en de medewerkers voor de enorme inzet en toewijding waarmee dit vaak moeilijke maar vooral ook dankbare werk wordt gedaan.

Namens de Raad van Toezicht,
Jan van den Broek, voorzitter

Van de Raad van Bestuur

Voor u ligt het jaarverslag 2014. Door droevige familieomstandigheden valt de verschijningsdatum wat later. De Raad van Bestuur heeft met veel genoegen teruggekeken op veel zaken, die in dit jaarverslag beschreven zijn. Maar voordat wij hier wat dieper op ingaan willen wij terugkijken op de inzet van velen om het werk dat gedaan wordt in Calando mogelijk te maken. Wij denken in de eerste plaats aan kleine en grote eilandbewoners, die op allerlei creatieve manieren geld bij elkaar brachten voor onze activiteiten aan de Vivaldilaan. Ons vrijwilligersteam toonde diepe betrokkenheid en inzet voor de bewoners en hun naasten. De professionals hebben een dynamisch jaar achter de rug met niet alleen grote inzet voor het werk maar ook sterke betrokkenheid bij de veranderingen in onze organisatie. Een voorwoord is geen dankwoord maar de Raad van Bestuur kijkt dankbaar terug op aller inzet.

Uit de volgende paragraaf over samenwerken, professionaliseren en participeren blijkt dat wij over een dynamische organisatie beschikken, die welgemoed de weg inslaat van een High Care Hospice met als doel een leidende rol op zich te nemen in het veld van de palliatieve zorg. Het Beleidsplan 2015-2020 is in alle gelederen besproken en aan de uitvoering is begonnen.

Het verpleegkundig team heeft zich ontwikkeld tot een in duidelijke mate zelfstandige groep, die met hulp van de artsen zorg draagt voor de continuïteit en kwaliteit van de zorg voor de bewoners. In 2014 werd het medisch team versterkt met Heike Noordzij, internist-hematoloog, als opvolgster van de gewaardeerde Alberdina Dullemond. Ook Lidia Hoogerbrugge, longarts, werd lid van het medisch team.

Verslaglegging, medicatie voorschrijven, communicatie en professionele verdieping kregen een plaats in het gezamenlijk overleg.

Vanuit 2014 kijken wij vast vooruit in 2015. Uitbreiding van onze rol in regionaal en landelijk wetenschappelijk onderzoek staat op de agenda. Leergierige huisartsen in opleiding gaan het team versterken. In het teamoverleg en bij de kring Levensbeschouwing en Palliatieve Zorg verdiepen de professionals zich in de nieuwe aspecten van het vak.

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht hielden zich bezig met de bestuurlijke en economische achtergronden van de zorg in Calando, ondersteund door de hulp van diverse afdelingen van CuraMare.

Wij danken de lezers voor hun betrokkenheid bij onze organisatie.

Namens het team
*Janneke Koningswoud en Klaas van Kralingen,
Raad van Bestuur Calando*

Samenwerken, professionaliseren, participeren

“De visie van Calando op de palliatieve zorg brengt met zich mee dat de komende jaren geïnvesteerd gaat worden in het consolideren en uitbouwen van lokale, regionale en landelijke samenwerking, in het professionaliseren van het onderwijspakket en in het participeren aan wetenschappelijk onderzoek.” Met het oog daarop is het Beleidsplan 2015-2020 geschreven. In 2014 is hier hard aan gewerkt. Er zijn meerdere bijeenkomsten gehouden met het team, de betrokken artsen en de Raad van Bestuur. Ter voorbereiding om ideeën te verzamelen voor het Beleidsplan. Later bij het uitwerken. En tot slot om het Beleidsplan te presenteren.

Het maken van plannen is meteen het begin van de uitvoering. Er is direct een start gemaakt met diverse activiteiten.

Wetenschappelijk onderzoek

Calando is betrokken bij het onderzoek van prof. dr. C. van de Rijt, hoogleraar oncologie, naar opiaatgebruik in het kader van pijnbestrijding. In 2014 zijn de eerste stappen gezet, nadat er al eerder contacten waren met mevrouw Van de Rijt en nadat zij het bestuur en de artsen had voorgelicht over haar onderzoek.

Verpleegkundige verslaglegging

Tot nu toe is de verpleegkundige verslaglegging schriftelijk. Een betere indeling zorgt voor een meer planmatige werkwijze. In de aanloop heeft Calando meegewerkt aan een internationaal onderzoek, genaamd IMPACT, dat moet uitwijzen hoe instellingen in de palliatieve zorg een verbetercyclus kunnen doorvoeren. Het gehele team was hierbij betrokken en heeft geleerd zo'n cyclus te implementeren. Dat was zeer leerzaam.

Academische werkplaats

Met enkele Rotterdamse instellingen heeft Calando een netwerk gevormd om met elkaar samen te werken op het gebied van onderzoek en deskundigheidsbevordering. Via het netwerk kan het hospice leerwerkplaatsen creëren voor huisartsen in opleiding, meedoen aan ZonMw-projecten en de kwaliteit verhogen door een eenduidige werkwijze na te streven.

Associatie Hospicezorg Nederland (AHZN)

De AHZN faciliteert op dit moment twee leerstoelen: een bijzondere leerstoel Ethiek en Spirituele Zorg in de Palliatieve Zorg en een

structurele leerstoel Hospicezorg. De associatie stimuleert het onderzoek, en daartoe is Calando graag bereid. Verder houdt AHZN zich bezig met de ontwikkeling van een keurmerk hospicezorg. Calando heeft daaraan veel bijgedragen, zowel financieel als in menskracht.

Herstructurering financiële vergoeding

Omdat per 1 januari 2015 de financiering vanuit de AWBZ naar de zorgverzekeraars zou gaan, is er in 2014 veel onderhandeld met VWS, de zorgverzekeraars en de samenwerkende instellingen. Er bleef echter heel veel onduidelijk. Of er in de toekomst voldoende middelen beschikbaar zijn voor de palliatieve zorg is zeer de vraag.

Elektronisch medicatievoorschrijfsysteem

In 2014 heeft Calando zich georiënteerd op de mogelijkheden van een elektronisch medicatievoorschrijfsysteem. Zo'n systeem is een wettelijk vereiste, maar door de kleinschaligheid van het hospice heel kostbaar om aan te schaffen. Het streven is om het in samenwerking met de plaatselijke apotheker en het ziekenhuis in 2015 te realiseren.

Na het afscheid van dr. P.C. van der Velden als lid van de Raad van Bestuur en als medisch directeur heeft dr. K.W. van Kralingen per 1 januari 2014 zijn plaats ingenomen.

Op 1 juli 2014 is tijdens een gezellige bijeenkomst afscheid genomen van dr. Van der Velden. Alle medewerkers, vrijwilligers en de leden van de Raad van Toezicht stapten op de tandem. Ook was er een barbecue.

Ook is afscheid genomen van een lid van de Raad van Toezicht: de heer J.C. Moerland. Hij is afgetreden omdat hij Raad van Bestuur bij CuraMare is en de schijn van belangenverstregeling wil voorkomen. Zijn plaats in de Raad van Toezicht is ingenomen door de heer A.J. van der Vlugt uit Stellendam.

Ook is afscheid genomen van een van onze gewaardeerde artsen. Mevr. A. Dullemond-Westland, heeft gebruik gemaakt van de vutregeling en haar werkzaamheden als internist-oncoloog in het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis beëindigd. Zodoende kwam er ook een einde aan haar inzet voor Calando. In teamverband hebben wij haar afscheid opgeluisterd met een gezellige workshop.

De bewoners

In 2014 verbleven 65 mensen in Calando: 32 mannen en 33 vrouwen. Het aantal aanmeldingen bedroeg 79. In 14 gevallen kwam het dus niet tot een opname. De redenen daarvoor variëren: men overleed vóór de opname (7), ging naar het ziekenhuis (2), werd vanwege gebrek aan capaciteit doorverwezen naar een andere instelling of ontving extra inzet thuis (2) of koos voor een andere instelling (3).

De wachttijd is afhankelijk van de bedbezetting. Gemiddeld gaat het om slechts 1 dag. Dat is een korte wachttijd. In veel gevallen is het mogelijk om de wachttijd te overbruggen met behulp van extra thuiszorg of de inzet van vrijwilligers. Soms blijkt een opname dan minder noodzakelijk te zijn. Als alle bedden in Calando bezet zijn en er binnen 24 uur geen mutatie is te verwachten, dan bemiddelt het hospice in dringende gevallen voor opname in het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis of in een ander hospice, zoals De Waterlelie in Spijkenisse.

Het bezettingspercentage bedroeg in 2014 78 procent (2013: 84 procent). De gemiddelde verblijfsduur was 24 dagen (2013: 21 dagen). Het aantal dagen liep uiteen van 1 tot 182. Eén bewoner verbleef langer dan drie maanden in Calando (182 dagen). Veertien bewoners waren er korter dan een week. De vele wisselingen veroorzaken grote werkdruk bij het personeel en emotionele belasting bij alle betrokkenen. Bij korte opnames zijn de bewoners doorgaans al erg ziek als ze in Calando komen.

De aard van de ziekte was vooral oncologisch (56 bewoners). Daarnaast waren er bewoners

met COPD (3), hartfalen (2), nierinsufficiëntie (1), een neurologisch ziektebeeld (2) en een heupfractuur (1). De leeftijd van de bewoners liep uiteen van 47 tot 92 jaar. De gemiddelde leeftijd was 75 jaar. 46 bewoners kwamen in het hospice vanuit het ziekenhuis, 18 vanuit de thuissituatie en 1 vanuit een zorghotel.

50 bewoners overleden in Calando, 12 verlieten het hospice om weer naar huis te gaan, 2 verhuisden naar een verzorgingshuis en 1 bewoner werd opgenomen in het ziekenhuis. Wie terug naar huis ging, was in Calando voor symptoomanalyse, een respijtopname of het overbruggen van een moeilijke periode tijdens de ziekte (moeilijk voor zowel de bewoner zelf als voor de familie/naasten).

Het personeel

Het personeel van Calando bestaat uit professionele zorgverleners: elf verpleegkundigen in vaste dienst en zes oproepverpleegkundigen (FTE 6,8), twee artsen (FTE 0,2), een pastoraal medewerker (FTE 0,1), een psychosociaal medewerker (FTE 0,2), een vrijwilligerscoördinator (FTE 0,3), een huishoudelijk medewerker (FTE 0,25) en een administratief medewerker (FTE 0,3). De gemiddelde leeftijd is 48 jaar. Het personeel bestaat uit 21 vrouwen en 2 mannen. Met alle medewerkers zijn in 2014 functioneringsgesprekken gevoerd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim was in 2014 7 procent (2013: 13,55 procent), inclusief de zwangerschap van een van de verpleegkundigen. Per 1 december 2014 is het dienstverband van een zieke medewerker beëindigd. Het re-integratieproces leidde niet tot een voortzetting van werkzaamheden binnen Calando. De organisatie heeft helaas afscheid moeten nemen van deze verpleegkundige.

Door het ziekteverzuim (inclusief zwangerschap) en de re-integratie moest Calando een groot beroep doen op oproepkrachten.

Om het ziekteverzuim terug te dringen en de re-integratie te bevorderen is er in 2014 veel contact geweest met een arbeidskundige.

Maandelijks is er overleg met de directie en de betrokken medewerkers. Het streven is om het ziekteverzuim tot een minimum te beperken. Dat kan ook door het aanbieden van ander werk. Binnen een kleine organisatie als Calando zijn hiertoe echter niet veel mogelijkheden.

In verband met veranderde wet- en regelgeving biedt Calando alle oproepkrachten per 1 januari 2015 een contract aan voor het gemiddeld aantal uren dat zij in 2013 en 2014 hebben gewerkt. Op die manier kan de organisatie terugvallen op een stabiel team.

Arbo

Voor het invullen van de achterwachtfunctie is een oplossing gevonden: iedere verpleegkundige fungeert als achterwacht. Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de privésituatie. Screening door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft uitgewezen dat alles nu in orde is. In juni 2014 ontving Calando goedkeuring voor de genomen maatregelen.

Personeelsbijeenkomsten

De jaarlijkse barbecue vond in 2014 niet plaats. In plaats daarvan was er een feestelijke bijeenkomst in verband met het afscheid van de heer P.C. van der Velden. De zaterdag voor Kerst was er een kerstbijeenkomst in Calando.

De vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is in 2014 gegroeid naar 56. In 2013 telde Calando nog 52 vrijwilligers. Zonder de belangeloze inzet van zoveel mensen zou het hospice niet kunnen functioneren. Van de 56 vrijwilligers werken er 48 in de zorg, 1 is er voor het onderhoud van de tuin, 6 voor het vervoer van maaltijden en 1 voor public relations. 5 vrijwilligers zijn actief in de thuis situatie. Een aantal is ook inzetbaar in het hospice. Per week zet Calando 28 vrijwilligers in de zorg in. Zij werken 6 uur per week. Daarnaast slaapt in het hospice elke nacht een vrijwilliger die kan inspringen als er extra hulp nodig is of als de bewoners extra aandacht nodig hebben. De inzet van de vrijwilligers bedroeg in het hospice 10.220 uren. In de thuis situatie ging het om 56 uren.

Er zijn in 2014 9 vrijwilligers gestopt. Na de introductie cursus zijn 9 nieuwe vrijwilligers begonnen.

Introductie cursus

Iedere nieuwe vrijwilliger van Calando volgt een introductie cursus. Omdat in 2013 is gestart met de inzet van vrijwilligers in de nacht, is de cursus aangepast. De inzet van vrijwilligers in de nachtelijke uren is nuttig omdat Calando na de verbouwing groter is en, mocht zich iets voordoen, extra handen welkom zijn. De verpleegkundige staat er dan 's nachts niet alleen voor. Om de binding tussen deze vrijwilligers en de overige vrijwilligers te bevorderen, houdt Calando gezamenlijke bijeenkomsten. Daarnaast zijn er aparte bijeenkomsten om de nachten te evalueren.

Vrijwilligersavond

Elke twee maanden, met uitzondering van de zomermaanden, is er een vrijwilligersavond. Tijdens deze avonden komen verscheidene onderwerpen aan de orde. In 2014 ging het

om: veiligheid en hygiëne (zowel persoonlijk als sociaal), het oefenen van praktische vaardigheden, een presentje met een complimentje (zorg voor de zorgenden), informatie over de financiële veranderingen per 1 januari 2015, privacy en zwijgplicht en samenwerking tussen vrijwilligers en verpleegkundigen.

De vrijwilligerscommissie bereidt de bijeenkomsten voor. Deze commissie kwam in 2014 zes keer bijeen. De commissie bestaat uit drie vrijwilligers. Ieder jaar treedt één lid af, zodat ieder lid drie jaar in functie is. Naast het voorbereiden van de vrijwilligersbijeenkomsten heeft de commissie de taak van klankbord voor collega-vrijwilligers. Ook is de commissie een aanspreekpunt voor de directie. De commissie fungeert als een soort ondernemingsraad.

Vrijwilligers die vertrekken krijgen een exitinterview met de vrijwilligerscoördinator en nemen afscheid van hun collega's tijdens een vrijwilligersavond.

De verleende zorg

Iedere dag, 24 uur lang, is er een verpleegkundige aanwezig, die verantwoordelijk is voor de zorg, verpleging en begeleiding. Vrijwilligers helpen daarbij. Elke doordeweekse dag komt er rond het middaguur een dokter langs voor de medische behandeling.

Elke dinsdag en vrijdag is de pastoraal medewerker present. De psychosociaal werker is naar behoefte in het hospice. De maatschappelijk werker is 16 uur per week aanwezig en speelt ook een rol bij de intake, de ontslag- en evaluatiegesprekken en de overplaatsing.

De huishoudelijk medewerker, die een aanstelling heeft voor 10 uur per week, zorgt samen met de vrijwilligers voor een gezellig, huiselijk en schoon huis.

De administratief medewerker is 12 uur per week aanwezig voor een veelomvattend takenpakket. Ze is receptioniste, telefoniste, secretaresse en boekhouder.

Voor opname vindt een intakegesprek plaats, bijvoorbeeld thuis of in het ziekenhuis. Eenmaal in het hospice is er wekelijks een gesprek met de bewoner en/of familie over het verblijf, de zorg, de behandeling en de verwachtingen. Ongeveer zes weken na het overlijden of de overplaatsing is er een evaluatiegesprek met de maatschappelijk werker. Calando toetst de tevredenheid van de nabestaanden ook via een digitale vragenlijst. In 2014 ontving het hospice 40 ingevulde vragenlijsten retour. Op een totaal van 68 verstuurd vragenlijsten is dat een respons van 58 procent. De nabestaanden waardeerden de zorg en faciliteiten met een 8,9.

Herdenkingsbijeenkomst

Een keer per jaar houdt Calando een herdenkingsbijeenkomst voor de familie, vrienden en naasten van de overleden bewoners, de me-

dewerkers en de vrijwilligers. De pastoraal medewerker houdt dan een (neutrale) overdenking en medewerkers of vrijwilligers en familie lezen gedichten voor. Voor elke overledene wordt een ogenblik stilte in acht genomen en een roos in een vaas gezet nadat zijn of haar naam is genoemd. Na dit officiële gedeelte is er gelegenheid om met elkaar koffie te drinken. De herdenkingsbijeenkomsten ronden het verblijf in Calando af. De belangstelling voor de bijeenkomsten groeit. In november 2014 waren meer dan honderd personen aanwezig in De Schakel te Dirksland. Oratoriumvereniging Laudando luisterde de bijeenkomst op met het zingen van enkele koralen.

Nazorg

Tussen het overlijden en de herdenkingsbijeenkomst zijn er vaak nog contacten over het verblijf en het overlijden. Naasten blijken daar veel behoefte aan te hebben. De maatschappelijk werker, die de nazorg coördineert, bezoekt de familie thuis of ontvangt deze – naar wens – in Calando.

Het Mobiel Palliatief Team

Huisartsen en wijkverpleegkundigen in de eerste lijn kunnen het Mobiel Palliatief Team (MPT) consulteren, zowel telefonisch als bedside. Het MPT Calando adviseert op het gebied van palliatieve zorg en ondersteunt bij interventies, bijvoorbeeld bij het plaatsen van een pomp voor pijnbestrijding of bij palliatieve sedatie. Het team neemt geen zorg over, maar instrueert zorgverleners over de ingezette materialen en beantwoordt vragen. Dit kan 24 uur per dag en 7 dagen in de week. Zo is een opname in het ziekenhuis niet nodig en kan men thuis blijven, in de vertrouwde omgeving.

Het team van MPT Calando bestaat uit twee internist-oncologen en twee verpleegkundigen. Zij werken samen met het technisch team van CuraMare, het zogenoemde SPAT-team, dat zoveel mogelijk de technische handelingen verricht. De consulent is op de achtergrond beschikbaar voor het beantwoorden van vragen. Ook hield het MPT Calando in 2014 een aantal casuïstiekbesprekingen.

In 2014 verleende het MPT Calando 139 consulten. In veel gevallen heeft de ondersteuning

te maken met pijn- en symptoombestrijding. Meestal gaat het om patiënten met oncologische aandoeningen (81 procent). De andere vragen gingen over mensen met hartfalen of COPD. De meeste mensen verkeren in de laatste dagen van hun leven als het MPT Calando wordt ingeschakeld. De bedside consulten zijn meestal in handen van de verpleegkundigen in het team. Als een medische interventie noodzakelijk is terwijl het vervoeren van de patiënt belastend is, voeren ook de artsen wel een bedside consult uit.

Van de 139 consulten kwam de helft van de aanvragen uit de regio Voorne-Putten-Rozenburg. 17 procent van de consulten vond plaats in het weekend. De medisch-technische interventies zijn uitgevoerd in samenwerking met het SPAT-team.

In 2014 is een bijeenkomst gehouden met betrokken huisartsen. Dit om de meest voorkomende vragen te bespreken.

Verder onderzoek moet in 2015 uitwijzen of er een transmuraal team tot stand kan komen. In dat team moet het MPT Calando samenwerken met een klinisch team van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis. Dit om de continuïteit van de zorg voor patiënten nog beter te kunnen garanderen.

Giften

Ook in 2014 is Calando goed bedacht met giften van allerlei soort.

De Flakkeekalender bracht weer een mooi bedrag op: 3.320 euro. Verder kwam er 17.608 euro binnen via het inleveren van lege flessen bij de Plus-supermarkt, verjaardagen, huwelijksjubilea, busjes in winkels, de fietsdag van de Rabobank, Bouwned, een actie van de Prins Frisoschool in Herkingen, de kerstpostactie in Sommelsdijk, een verkooppunt van de familie Slingerland in de polder, de opening van het Plaetinum in Ooltgensplaat en de BAM. Er zijn bedrijven die geen kerstkaarten versturen en het uitgespaarde bedrag doneren, zoals Autoservice Stellendam, firma Oosters en SFA. Er kwamen restanten van verenigingskassen binnen en giften van verenigingen, zoals mannenvereniging Calvijn, De Jonge Spartaan en verschillende vrouwenverenigingen. Ook ontving Calando nogal eens de opbrengst van de verkoop van zelfgemaakte kaarten.

Aan legaten ontvingen wij 5.000 en 57.833,72 euro voor het Voorzieningsfonds. Na de verkoop van een woning kwam er 223.505 euro naar Calando. Vanuit de kerken kwam er

13.750 euro binnen en de donateurs brachten samen 24.517,50 op. Ook ontving Calando giften van particulieren, familie en naasten, en zijn er jaarlijks notariële akten waarin het hospice genoemd staat. Een trainer van De Kriekel stelt al jaren zijn vergoeding beschikbaar aan Calando.

Het is al met al te veel om op te noemen. Nog afgezien van de gevers die anoniem willen blijven. Het hospice stelt al deze betrokkenheid zeer op prijs. De giften komen op een aparte rekening, waarmee het tekort van Calando wordt aangevuld.

Stages, scholing, training

- Een ziekenverzorgende is in 2014 gestart met de opleiding verpleegkundige. Daartoe is Calando door Calibris aangemerkt als leerbedrijf.
- De consultants van MPT Calando zijn ook in 2014 twee keer een middag of avond naar het IKNL te Rotterdam geweest voor bijscholing. Deze scholing is bedoeld als training voor het bij- en nascholen. Dat is naast het geven van consulten een taak van de consultants.
- Tweedejaars studenten medicijnen hebben

een dag meegelopen in Calando. De HAIO's kwamen met hun opleiders op bezoek in Dirksland.

- Calando bood ook in 2014 de basisopleiding palliatieve zorg aan.
- Voor thuiszorgteams verzorgt het hospice regelmatig een instructie over medisch-technische handelingen en het gebruik van diverse pompen en apparatuur.
- Verpleegkundigen van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis, die de oncologie-opleiding volgen, lopen drie dagen stage in Calando.

Kwaliteit

- In verband met de veranderde financiering eist de zorgverzekeraar aantoonbare kwaliteit. Kwaliteit aantonen kan door middel van een keurmerk. De AHZN is bezig met de ontwikkeling van het keurmerk Prezo Hospicezorg. Dit keurmerk is geschikt voor de palliatieve zorg in kleinschalige voorzieningen en meer gericht op prestatie dan op organisatie.
- Om de deskundigheid van het verpleegkundig team op peil te houden organiseert Calando regelmatig (drie keer per jaar) in-company scholingen.
- Met het team is aandacht besteed aan het verzelfstandigen van het verpleegkundig team. Met het oog daarop zijn er in 2014 drie bijeenkomsten gehouden. Verder leverde het team een bijdrage aan het IM-

Samenwerking

(sub)Netwerk Palliatieve Zorg Goeree Overflakkee

Alle zorgaanbieders op Goeree-Overflakkee zijn deelnemer. Calando vervult de voorzittersrol. Van het Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-Hollandse eilanden is Calando het correspondentieadres. Het Netwerk Goeree-Overflakkee heeft vier keer vergaderd met de werkgroep. Vanuit het Netwerk Goeree-Overflakkee is twee keer een basisscholing palliatieve zorg aangeboden, een keer in het voorjaar en een keer in het najaar. Deze scholing bestaat uit vijf bijeenkomsten. De doelgroep bestaat uit medewerkers van de reguliere zorg. Dit omdat volgens het ministerie van VWS palliatieve zorg generalistische zorg is. Bedoeling van de scholing is dat cursisten leren herkennen wanneer palliatieve zorg nodig is. De algemeen directeur, de

PACT-project. Het team wijzigde de rapportage, die nu plaatsvindt aan de hand van zorgplannen.

- Elke teamvergadering is er een reflectie op de verleende zorg in de afgelopen periode. Ook is er elke vergadering aandacht voor de arbeidsomstandigheden.
- Alle verpleegkundigen met een vast dienstverband zijn lid van de beroepsvereniging V&VN, afdeling palliatieve verpleegkunde, en ingeschreven in het kwaliteitsregister. Deze afdeling organiseert regelmatig vergaderingen en symposia, die bij toerbeurt worden bezocht.
- De jaarlijkse herhaling van de BHV-cursus is gevolgd.
- In het najaar was er gelegenheid om een symposium over dementie bij te wonen. Zowel verpleegkundigen als vrijwilligers hebben het symposium bezocht.

pastoraal medewerker en de maatschappelijk werker van Calando fungeren als docent.

Er is in 2014 een symposium gehouden over de zorg van mensen met dementie in de laatste levensfase. Medewerkers en vrijwilligers bezochten de bijeenkomst, die plaatsvond in Middelharnis.

Op de Internationale Dag van de Palliatieve Zorg heeft het Netwerk een fotowedstrijd uitgeschreven. Hiervoor was veel belangstelling. Prachtige foto's zijn ingeleverd en tentoongesteld. Op 11 oktober maakte de jury de prijswinnaars bekend. Op deze dag hield dr. K.W. van Kralingen een referaat over de mantel van Maarten: het voorbeeld van hoe iedereen palliatieve zorg kan geven, als je maar ziet waar de nood is.

Palliactief

Palliactief is de multidisciplinaire beroepsvereniging voor werkers in de palliatieve zorg. De

artsen, enkele verpleegkundigen, de maatschappelijk werker en de geestelijk verzorger zijn lid. Zij wonen de algemene ledenvergaderingen bij en genieten korting bij evenementen. Een aantal medewerkers heeft het tweejaarlijks congres bezocht.

Palliactief is een van de gesprekspartners van de overheid en behartigt de belangen zowel nationaal als internationaal. De algemeen directeur van Calando was tot november 2014 bestuurslid van Palliactief. Tot dat moment besteedde zij aan deze functie een aantal uren per maand. Zo heeft zij meegewerkt aan het organiseren van het Nationaal Congres Palliatieve zorg in Lunteren.

Associatie Hospicezorg Nederland (AHZN)

In 2014 is de naam veranderd in AHZN. Voorheen was het Associatie van zelfstandige High-Care hospices (AHCH). De naamsverandering was nodig omdat ook andere kleinschalige organisaties lid kunnen worden. Als zij zich maar uitsluitend bezig houden met palliatieve zorg.

Calando is lid van de AHZN. Lidmaatschap is alleen mogelijk voor hospices die het Keurmerk Palliatieve Zorg hebben behaald. Zes keer per jaar komen de leden van de AHZN bij elkaar. De eindverantwoordelijken van de organisaties bespreken dan de praktische zaken en het behartigen van de belangen. Er is nauwe samenwerking met Palliactief en Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) om besprekingen op de juiste plaats te voeren, of met elkaar af te stemmen. Ook is er veel contact met andere landelijke organisaties, zoals CIZ, ACTIZ, Perspekt, VWS en ZN.

Vanuit de AHCH is prof. dr. Carlo Leget in 2013 benoemd tot bijzonder hoogleraar in de ethiek en spirituele zorg in de palliatieve zorg. Het voorzieningsfonds van Calando heeft dit mede mogelijk gemaakt.

In 2014 is prof. dr. Saskia Teunissen benoemd

tot hoogleraar hospicezorg. De AHZN faciliteert haar en levert een actieve bijdrage aan het onderzoek naar de kwaliteit van de zorg in hospices. Professor Teunissen is de grondlegger van het Utrechts Symptoomdagboek. Dit wordt gebruikt om de ongemakken in de laatste levensfase te observeren en te registreren om de kwaliteit van leven te verbeteren. Hiertoe wordt een app ontwikkeld, zodat patiënten en/of familie dit dagboek zelf kunnen invullen, en zo op afstand de juiste zorg kunnen ontvangen. Het gaat daarbij niet alleen om lichamelijke ongemakken, maar ook om psychosociale en spirituele problemen.

Verder is de AHZN eigenaar van het Keurmerk Palliatieve Zorg. Omdat dit keurmerk aan vernieuwing toe is, wordt er in samenwerking met Perspekt een keurmerk Prezo Hospicezorg ontwikkeld. In het te ontwikkelen keurmerk staat de geleverde prestatie voorop. Ieder hospice zal naar rato bijdragen aan de kosten van de ontwikkeling.

Kerngroep

De AHZN neemt deel aan de Kerngroep, die de belangen van de palliatieve zorg vanuit de overheid bespreekt. Alle gremia die met palliatieve zorg te maken hebben, zijn in de Kerngroep vertegenwoordigd.

Het in 2011 samengestelde Witboek is uitgangspunt voor het doorlopende beleid. De thema's zijn financiering en organisatie, kwaliteit en transparantie en deskundigheidsbevordering. In 2014 stond het oprichten van consortia op de agenda. Deze consortia moeten het nationaal programma gaan uitvoeren. Het is de bedoeling dat er rond de acht universitaire centra een consortium komt dat de palliatieve zorg vanuit de basisbehoefte organiseert en faciliteert. Juist door de samenwerking van alle zorgaanbieders met de patiëntenvertegenwoordiging moet de palliatieve zorg worden geborgd. Daarvoor is onderzoek en onderwijs nodig, uit te voeren door de

andere gremia in samenwerking met de academische centra. Daarbij is van belang dat de zorgvrager centraal staat. Voor iedereen moet duidelijk zijn waar men 24 uur per dag en 7 dagen per week terecht kan met vragen en voor adviezen en hulp. Ook de deskundigheidsbevordering is een speerpunt. VWS heeft ZonMw aangewezen om de plannen uit te voeren.

Agora Ethiek en Spirituele Zorg

Omdat in de palliatieve zorg veel ethische afwegingen worden gemaakt en hiervoor nog weinig structurele aandacht is, is er landelijk onderzoek gaande naar wat nodig is in de praktijk van alledag. De aandacht voor spirituele zorg is bovendien heel divers. Als verpleegkundige neemt de algemeen directeur van Calando deel aan dit forum.

Financiën

Aan het bestuur van
Stichting Palliatieve Zorg Dirksland
Postbus 42
3247 ZG DIRKSLAND

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Bijgesloten Verkort Financieel Verslag 2014 van Stichting Palliatieve Zorg te Dirksland, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2014, de samengevatte Staat van baten en lasten 2014 en bijbehorende toelichting, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2014 van Stichting Palliatieve Zorg Dirksland. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 30 september 2015. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 30 september 2015. Het Verkort Financieel Verslag bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Het kennismaken van het Verkort Financieel Verslag kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Palliatieve Zorg Dirksland.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verkort Financieel Verslag in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is het Verkort Financieel Verslag 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2014 van Stichting Palliatieve Zorg Dirksland en in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in het Verkort Financieel Verslag 2014.

Middelharnis, 30 september 2015

Visser & Visser Accountants B.V.

Was getekend,

drs. M.J. van den Bos RA

Balans per 31 december 2014 (na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2014	31-12-2013
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Verbouwing en inrichting	29.535	33.227
Inventaris	8.806	8.818
Automatisering	-	696
	<u>38.341</u>	<u>42.741</u>
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	77.365	* 80.507
	<u>99.103</u>	<u>* 141.171</u>
Liquide middelen		
	<u>214.808</u>	<u>264.420</u>

Alle bedragen in €

* De vorderingen en schulden van het Netwerk Palliatieve Zorg zijn per saldo nihil en worden vanaf 2014 niet meer afzonderlijk in de balans getoond. De vergelijkende cijfers 2013 zijn in de balans overeenkomstig aangepast.

Activa	31-12-2014	31-12-2013
Passiva		
Stichtingsvermogen		
Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	824.357	600.852
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	<u>- 907.208</u>	<u>- 985.842</u>
	- 82.851	- 384.990
Langlopende schulden		
Leningen Stichting Voorziengenvonds Hospice Calando	25.000	450.000
Kortlopende schulden		
Stichting Voorzieningsfonds Hospice Calando	45.842	11.249
Belastingen en premies sociale verzekeringen	37.043	35.721
Overige schulden en overlopende passiva	<u>189.773</u>	<u>* 152.440</u>
	272.659	199.410
	<u>214.808</u>	<u>264.420</u>

Alle bedragen in €

	31-12-2014	31-12-2013
Baten	728.459	776.661
Personeelskosten	594.413	620.151
Afschrijvingen	8.274	9.371
Huisvestingskosten	11.333	17.387
Exploitatiekosten	18.601	19.837
Kantoorkosten	7.309	9.106
Algemene kosten	10.068	13.750
Diverse baten en lasten	-	1.902
Som der lasten	649.997	691.503
Bedrijfsresultaat	78.462	85.158
Rentebaten	1.292	531
Rentelasten	1.119	-
Som der financiële baten en lasten	172	531
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	76.634	85.689
Buitengewone baten	223.505	-
Nalatenschappen		
Resultaat	302.140	85.689

Alle bedragen in €

Adres: Vivaldilaan 2-4, 3247 EE Dirksland
 Postadres: Postbus 42, 3247 ZG Dirksland
 Telefoon: 0187 - 609147
 Fax: 0187 - 609148

Internet: www.calando.nl (ook informatie voor professionals)
 E-mail: info@calando.nl
 Bankrekeningnummer: Stichting Palliatieve Zorg
 NL22 RABO 03512.13.767,
 Stichting Voorzieningenfonds
 NL26 RABO 03141.18.373

Aangesloten bij:

VPTZ, Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg, de landelijke vrijwilligersorganisatie Associatie Hospicezorg Nederland, Leerbedrijf Calibris

Raad van Toezicht

Voorzitter:

de heer J. van den Broek,
 Ring 120, 3241 CS Middelharnis

Secretaris:

De heer mr. C.N. Schuring,
 Voorstraat 9, 3241 EE Middelharnis

Overige leden:

Mevr. drs. B. Winkel,
 Blankenburgse Rak 1, 3232 HM Brielle
 De heer A. Robijn,
 Pimpelmees 67, 3245 TW Sommelsdijk
 De heer drs. A. Baelde,
 Peuterdijk 13, 3249 AW Herkingen
 De heer A.J. van der Vlucht,
 Eendrachtstdijk 10a, 3251 AG Stellendam

Secretariële ondersteuning

mevr. A. Koedam

Raad van Bestuur

Algemeen directeur:

Mevrouw J.H. Koningswoud-ten Hove,
 Vivaldilaan 2-4, 3247 EE Dirksland

Medisch directeur:

De heer dr. K.W. van Kralingen, Vivaldilaan 2-4,
 3247 EE Dirksland

Nevenfuncties directie

Dr. K.W. van Kralingen

- longarts
- voorzitter van Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB) Van Weel-Bethesda Ziekenhuis J.H. Koningswoud-ten Hove
- voorzitter van de Associatie Hospicezorg Nederland
- medewerkster (op vrijwillige basis) aan het consultatiepunt voor vragen rondom het levenseinde en palliatieve zorg van de NPV
- voorzitter Netwerk Palliatieve Zorg Goeree-Overflakkee
- lid Kerngroep
- commissaris bij WoonDroomzorg

